

I dette holdningsstof udtrykker forfatteren sin personlige holdning om emnet.

” SYNSPUNKT

Vandværk: Hvem passer på vores drikkevand, når kommunen ikke gør?

PFAS · 16. maj kl. 05:30

Bestyrelserne i henholdsvis Smidstrup Vandværk, Esrum Vandværk, Esbønderup Vandværk samt FU for Kontaktudvalget for Vandværkerne i Gribskov Kommune er i dette indlæg gået sammen om et opråb til Gribskov Kommune, som de mener har negligeret dets forpligtelse til at kræve miljøgodkendelse på udlægning af jord på sårbare områder. Det udgør en fare for grund- og drikkevand. Billedet viser jorddeponering ved Smidstrup Vandværk Illustration: Smidstrup Vandværk.

Jørgen Assens

Formand, Smidstrup Vandværk

Leo Staun Christensson

Næstformand, Smidstrup Vandværk

»Vi deler ikke jeres bekymring.«

Det var det svar, som et lille vandværk fik, da de den 8. maj 2023 første gang pegede på risikoen for forurening ved at tillade udlæg af jord fra byggepladser i Københavnsområdet på marker, hvor der i forvejen indvindes vand fra grundvandet.

Der skal altid en miljøtilladelse til, inden man kan udlægge jord på sårbare områder og forurenede jord må ikke anvendes.

Så klart kan det siges – og alligevel har Gribskov Kommune indtil i år systematisk undladt at kræve en miljøgodkendelse, når de har tilladt lodsejere, at der køres jord ud på deres marker. Kommunen har på trods af alle advarsler direkte lukket øjnene for den bombe, som jordudlæggene kan betyde for vores grund- og drikkevand.

Miljøgodkendelser blev systematisk ignoreret – trods advarsler

Af hensyn til risikoen for forurening af drikkevandet må vi derfor insistere på, at det bliver undersøgt, hvor den jord, der allerede er blevet udlagt, kommer fra - og at grundvand og drænvand omkring områderne løbende bliver analyseret - specielt med hensyn til PFAS, pesticider og pesticidrester.

På mange marker er der kørt op til adskillige tusinde lastvognslæs jord ud – og der skal blot et enkelt læs forurenede jord til at forurene vores grundvand.

Al jord fra diverse byggepladser skal (i princippet) analyseres og klassificeres – og kun den mindst forurenede del af det (såkaldt Klasse 0 jord) må køres ud på markerne. Problemet er, at det er en analyse, der kun omfatter tungmetaller, PAH og olieerester, men ikke pesticider og PFAS, som der er strenge grænseværdier for i drikkevandet.

Yderligere er de analysemetoder, der bruges, slet ikke tilstrækkelige til at vurdere, hvad der bliver vasket ned i grundvandet.

Først på sit møde den 25.02.2025 nåede Gribskov Kommunes udvalg for Klima, Teknik og Miljø (KTM) frem til, at de nu i dette kommunale valgår hellere måtte kræve en miljøgodkendelse for fremtidige jordudlæg. Så langt, så godt – men hvad med fortidens synder?

På KTM-udvalgets møde den 6. maj 2025 blev de tidligere jordudlæg diskuteret – og her nåede man så frem til, at der nu skal laves en 'grundig og uafhængig' undersøgelse af den tidligere jordkørsel... Men – kun med fokus på Esromgård, som er ét af de mange jordudlæg.

UGENS JOB

Projektleder/ingeniør til kloak og klimaprojekter

I alle andre sager – det være sig omkring Smidstrup Vandværk, Falkendal, Østvej 13a i Esrum eller en lang række andre sager har Gribskov Kommune *'vurderet, at der ikke foreligger grundlag og ikke er holdepunkter for, at der kan være tilkørt forurenede jord samt bygge- og anlægsaffald til ejendommen.'*

Analyser viser alarmerende PFAS-niveauer – men kommunen nægter at undersøge

Ingen af stederne har Gribskov Kommune på noget tidspunkt fået foretaget nogen form for analyser eller stikprøver, der begrundet den vurdering de her fremkommer med. Der er intet gjort for at

finde, fjerne eller demontere de bomber, der kan være lagt under vores drikkevand.

Kommunen og medlemmerne af KTM-udvalget taler også direkte imod bedre vidende.

Kommunen og udvalget ved udmærket, at f.eks. Smidstrup Vandværk har fået et anerkendt analyseinstitut til at tage prøver af grundvandet under den udlagte jord, og at det viser et PFAS-4 indhold på 11,7 ng/l, som er **næsten 6 gange over grænseværdien for grundvand og et PFOS indhold, som er 8,5 gange over grænseværdien for ferskvand** – og langt over hvad man kan forvente at finde på konventionelt dyrket landbrugsjord.

WATERTECH KONFERENCE

Fremtidens vandsektor er datadrejet: Få inspiration fra branchens bedste

Vandmiljø

Uden kontrolprøver kan vi ikke vide det med sikkerhed – men der er ingen grund til at antage, at en analyse af grundvandet under den udlagte jord på andre områder i Gribskov Kommune vil vise et andet resultat, end det vi kan se på Smidstrup Vandværks grund.

Ingeniøren har tilbudt Gribskov Kommune at lave et modsvarende synspunkt, hvor de kan argumentere for deres syn på sagen.

Vil du bidrage til debatten med et synspunkt? Så skriv til vores debatredaktion på debat@ing.dk

- Denne artikel
- Minister sender aben videre i sager om PFAS-jord ved vandindvinding
- Risiko for vandforurening ved jordudlægning – minister opfordres til lovændring

- Hul i loven: Lemfældig PFAS-kontrol ved jorddeponering kan gå ud over drikkevand